

НОРМАТИВНА УРЕДБА

чл. 180 и чл. 181 от ДОПК

I. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ОТ ТРЕТИ ЛИЦА

Публичното задължение може да бъде изпълнено освен от лицето-титуляр на задължението, така и от друго лице. В член чл.180 от ДОПК е уредена защитата на правата на трети лица, платили чуждо публично задължение, когато имат правен интерес от това. За останалите случаи на плащания от трети лица, отношенията между длъжника и платилото трето лице се уреждат по общия гражданско правен ред.

1. Предпоставки за изпълнение на чуждо публично задължение:

Задължението трябва да е:

- установено с влязъл в сила акт и
- неизпълнено в сроковете за доброволно изпълнение.

2. Последици от изпълнението на чуждото публично задължение

Третото лице, което изпълни чуждо публично задължение, встъпва в правата на публичния вискател в:

- производството по несъстоятелност; или
- в изпълнителното производство срещу длъжника по реда на ГПК; или
- в изпълнителното производство срещу длъжника по реда на ДОПК

по отношение на:

- направените обезпечения; и
- реда на вземането.

Смисълът е, че при условията на чл. 180 от ДОПК се подменя кредитора на задълженото лице. При тези условия третото лице получава правата, които е имал вискателя към задълженото лице. Това стимулира изпълнението на публичните задължения от трети лица.

3. Условия, за встъпването в правата на публичния взискател

За да встъпи третото лице в правата на публичния взискател, трябва да е налице едно от следните условия:

а/ изпълнението е станало с изрично писмено съгласие на задълженото лице с достоверна дата;

Достоверната дата на частния документ, какъвто представлява материализираното съгласие на лицето, следва да се преценява съобразно правилата на чл. 181 от ГПК. Съгласно чл. 181, ал. 1 ГПК частният документ има достоверна дата за трети лица от деня, в който е заверен, или от деня на смъртта, или от настъпилата физическа невъзможност за подписване на лицето, което е подписало документа, или от деня, в който съдържанието на документа е възпроизведено в официален документ, или от деня, в който настъпи друг факт, установяващ по безсъмнен начин предхождащото го съставяне на документа.

б/ изпълнилият задължението е кредитор на задълженото лице, ако публичният взискател на основание своите обезпечения или привилегии е кредитор с право на предпочитително удовлетворение,

в/ изпълнилият задължението е задължен наред със задълженото лице за изпълнението на публичното задължение,

г/ изпълнилият задължението е купувач на недвижим имот и заплаща до размера на покупната цена публичното вземане в полза на публичния взискател за имоти, за които е наложена възбрана, обезпечаваща публичното вземане,

Това е най-често реализираната хипотеза.

д/ изпълнилият задължението е наследник, приел по опис наследство, и е изпълнил със свои средства публичните задължения на наследодателя.

4. Ограничение на получените от взискателя права

Лицето, изпълнило чуждото задължение встъпва в правата на публичния взискател до размера на своята претенция срещу задълженото лице. Това означава, че третото лице не може да се снабди с привилегиите и обезпеченията на публичния взискател върху по-голям размер на вземанията си към първоначалния публичен длъжник отколкото е размерът на

изпълненото от него публично задължение. Основание за това е, че при условията на чл. 180 от ДОПК се подменя кредиторът на задълженото лице.

II. ВПИСВАНЕ НА ОБЕЗПЕЧЕНИЯТА

1. Вписване на обезпеченията

Изпълнителят чуждото задължение може да впише обезпеченията въз основа на удостоверение за направеното изпълнение, издадено от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от оправомощено от него длъжностно лице /чл. 181 от ДОПК/.

С него се удостоверява, че третото лице е изпълнило изцяло или частично публично задължение на длъжника, установено с влязъл в сила акт, и при условията на чл. 180 от ДОПК.

2. Пристъпване към принудително изпълнение

Лицето, изпълнило чуждото задължение, може да пристъпи към принудително изпълнение по реда на Гражданския процесуален кодекс при условие, че разполага с:

- акт за установяване на публичното вземане; и
- удостоверението за направеното изпълнение,

в случаите когато изпълнението е станало с изрично писмено съгласие на задълженото лице с достоверна дата, както и когато изпълнителят задължението е встъпил като съдлъжник в публичното задължение с изричното писмено съгласие на задълженото лице с достоверна дата.

3. Конкуренция между вземане на публичния взыскател и изпълнителят задължението

Ако публичното задължение е изпълнено само частично и публичният взыскател и изпълнителят задължението се конкурират в производство по несъстоятелност или изпълнително производство по реда на ГПК или на ДОПК, техните вземания се удовлетворяват съразмерно.